Stała Fermiego

Arkadiusz Popczak

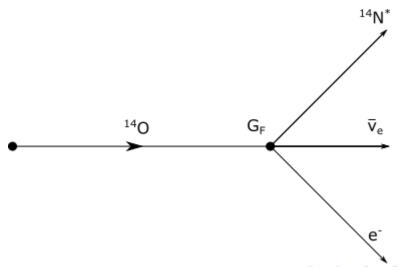
22.11.2018

Agenda

- 1. Teoria Fermiego
  - 1.1 Rozpad β^-
  - 1.2 Doświadczenie Wu
- 2. Stała Fermiego
  - 2.1 Definicja
  - 2.2 Niepewności
- 3. Eksperymenty
  - 3.1 Lata 80 i 90
  - 3.2 Eksperymrnt FAST
  - 3.3 Eksperyment MuLan

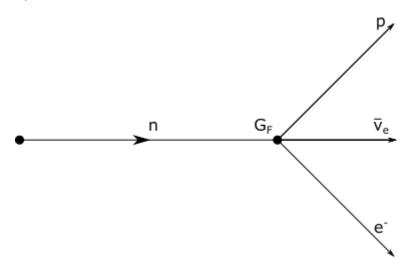
Rozpad β^-

W roku 1933 Enrico Fermi [1] zaproponował opis rozpadu $\beta^-.$ Na poziomie atomowym:

Rozpad β^-

Na poziomie nukleonów:

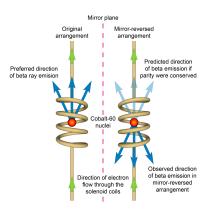

Rozpad β^-

Uniwersalne sprzężenie punktowe pozostawiło nam jeden wolny parametr G_F . Teoria Fermiego zakładała, że oddziaływania słabe mają tą samą symetrię co oddziaływania elektormagnetycznie. Zmieniło się to w roku 1957.

Doświadczenie Wu

Pani C.S.Wu zaobserwowała łamanie parzystości w rozpadzie: ^{60} Co $\rightarrow$ ^{60} Ni + e^- + $\bar{v}_e$ [2]

Stała Fermiego Definicja

Stała Fermiego G_F jest zdefiniowana poprzez równanie:

$$au_{\mu}^{-1} \equiv rac{G_F^2 m_{\mu}^5}{192 \pi^3} (1 + \Delta q),$$

Gdzie Δq jest obliczana z lagranżjanu teorii Fermiego i zawiera poprawki QCD i QED. [3]

Eksperymenty

Lata 80 i 90

Eksperymenty

Eksperymrnt FAST

Eksperymenty

Eksperyment MuLan

Bibliografia

- [1] Yang, C. N "Fermi's β -decay Theory". Asia Pacific Physics Newsletter. 1 (01): 27–30
- [2] Wu, C. S.; Ambler, E; Hayward, R. W.; Hoppes, D. D.; Hudson, R. P. (1957). "Experimental Test of Parity Conservation in Beta Decay". Physical Review. 105 (4): 1413–1415.
- [3] T. van Ritbergen and R. G. Stuart, Nucl. Phys.B564,343 (2000); T. van Ritbergen and R. G. Stuart, Phys.Lett.B437, 201 (1998); T. van Ritbergen and R. G. Stuart, Phys. Rev. Lett.82, 488 (1999).